

2001 MALTESE

STUDENT/
REGISTRATION
NUMBER

Pages: 10

CENTRE
NUMBER

STATE/
TERRITORY

EXTENDED LEVEL

Paper 2: Part A: Writing in Maltese

Part B: Reorganising Written Information

Tuesday 23 October

Time: 1 hour and 30 minutes

Approved English–Maltese/Maltese–English or monolingual dictionaries may be used.

Instructions to Candidates

1. Write all your responses to the tasks in Paper 2 in this booklet in ink or ball-point pen. Space is provided for you to make notes.
2. You are required to respond to both Part A and Part B.
3. Make sure that you write your student/registration number, State or Territory in which the examination is taken, and centre number (if required) on the front cover of this booklet.
4. All question booklets will be collected at the end of the examination.
5. The assessment criteria for this paper are printed on the back page of this booklet.

This examination is used for the HSC (New South Wales), the NTCE (Northern Territory), the SACE (South Australia), the Senior Certificate (Queensland), the TCE (Tasmania), the VCE (Victoria), and the WACE (Western Australia).

Noti/Notes

Part A: Writing in Maltese

Aghzel biċċa xoghol WAHDA minn dawn li ġejjin u wieġeb billi tikteb bejn 150 u 200 kelma bil-Malti.

Choose ONE of the following tasks and complete it, writing about 150–200 words in Maltese.

1. Qed tiġi żviluppata *Website* dwar il-Maltin li jgħixu barra minn Malta. Bhala President ta' l-Għaqda taż-Żgħażaġh, ikteb artiklu għal din il-*Website* dwar l-importanza li tinzamm il-kultura Maltija fl-Awstralja fost iż-żgħażaġh.
2. Immaġina li għadek kif ġejt lura minn Malta fejn kont għal btala b'xoghol. Ikteb rapport fejn tagħti xi pariri u suggerimenti lil dawk li jixtiequ jmorru Malta fuq btala b'xoghol fil-futur. Semmi wkoll punti favur u kontra li ksibt mill-esperjenza tiegħek.
3. Ikteb storja qasira ibbażata fuq dan il-proverbju:
Il-mistoqsija oħt il-għerf.
4. Bhala student tal-Malti f'Year 12, inti qed tagħmel perjodu ta' taħriġ fir-radju ta' l-SBS. Ikteb *script* ta' diskursata li se tagħmel għas-semmiegħa ż-żgħar, li fiha tfisser għaliex inti studjajt il-Malti, u x'jidhirlek li huma l-vantaġġi li wiehed jitgħallem il-Malti.
5. Ser issir produzzjoni teatrali fl-Universita' tal-belt fejn toqgħod inti. Il-produzzjoni se tkun dwar l-istorja ta' l-emigranti Maltin fl-Awstralja. Bhala membru organizzattiv, ikteb ittra lill-EDITOR tal-gazzetta lokali, fejn fiha tiddiskuti l-produzzjoni proposta u fiha tteġġeg lil dawk b'xi talent biex jiehdu sehem fiha.

Part B: Reorganising Written Information

Ghandek issib quddiemek taghrif f'zewġ ghamliet ta' kitba. Uża BISS it-taghrif li ssib f'dan il-materjal u ikteb bejn 120 u 150 kelma bil-Malti.

Ikteb ittra lil xi persuna anzjana tal-familja tiegħek biex tipperswadiha/tipperswadih bl-importanza tat-tilqim, speċjalment tat-tilqim kontra l-influwenza.

You have two different items of written information. Using ONLY information from the written material provided, complete the task in 120–150 words in Maltese.

Write a letter persuading an elderly relative of the importance of vaccination, particularly against influenza.

Text 1

IT-TILQIM KONTRA L-FLU

Fuljett dwar is-sahha.

Jitqassam b'xejn.

Jekk jogħġbok hu kopja.

Ghandi l-flu?

Mhux l-ewwel darba li tisma' min jghidlek li ghandu l-flu. Hafna drabi jkollhom rih.

Il-flu hija marda qalila iktar minn rih. Tittiehed hafna permezz tas-soghla u l-ghatis.

Huwa sewwa li jkollna taghrif biżżejjed dwar din il-marda li tiġi żżurna tista' tghid ta' kull xitwa.

Sintomi;

Min ikollu l-virus, għall-ewwel jibda jhoss bard kbir. Ta' xejn jitghatta ghax jibqa' jhossu xorta. Minkejja dan il-bard kbir, ixoqq l-gharaq ghalih.

Jitlaghlu hafna deni li jgħib miegħu telqa kbira. Ma jkollu aptit jagħmel xejn.

Imbagħad jibda l-ugigh. Dan jattakka l-aktar il-muskoli u l-ġogi.

Jista' jdur ukoll għad-dahar u r-riglejn. L-ugigh aktarx ikun kbir li ma tkunx tista' tistrieħ sewwa, la bil-lejl u lanqas bin-nhar.

Min huwa fir-riskju?

L-ewwel ma jġu huma dawk li ghandhom 'il fuq minn 65 sena. L-anzjani tibda tonqsilhom xi ftit is-sahha tar-reżistenza. Isiru għalhekk iktar sugġetti għal mard bħalma hija l-flu.

Mhux min ghandu l-età biss huwa fir-riskju iżda wkoll dawk li jkunu jbatu b'xi mard bħad-dijabete.

Min ikollu l-ażma ibati hafna iżjed, ghax bil-flu tiżdidlu d-diffikultà biex jiehu n-nifs.

Il-flu tista' ggħib magħha xi infezzjonijiet. Għalhekk dawk li jkunu jbatu bil-mard tal-qalb jew b'xi kundizzjoni fid-demem ikunu f'riskju kbir.

Ir-riskju li tieħu l-flu jikber iżjed, aktar ma tmur f'postijiet fejn ikun hemm hafna nies

Din is-sena, billi jista' jkun hawn tipi ta' flu iktar qawwjin mis-soltu, kulhadd qed jithegġeg biex jitlaqqam kontra l-flu.

Kif nilqghulha?

B'xejn;

Biex iktar jithajru jitlaqqmu dawk li ghandhom riskju kbir, hafna minnhom ma jhallsux għat-tilqima.

Meta;

L-ahjar żmien ikun qabel ma tasal fostna l-flu.

Għalhekk l-ahjar ikun fil-harifa jew il-bidu tax-xitwa.

L-ahjar huwa li tmur tara lit-tabib tiegħek u toqghod għal dak li jghidlek huwa.

WEBSITE: Titlaqqam Jew Le?

Tilqim: veritajiet

- Il-provi juru li t-tilqim huwa mezz żgur għall-prevenzjoni tal-mard
- Huwa fatt li l-mard li jittiehed naqas minhabba t-tilqim.

L-Industrija tat-Tilqim

- Hemm provi li juru li t-tilqim huwa negozju tal-qligh.
- Jista' jkun hemm pakketti kontaminati p.e. minhabba l-użu ta' ingredjenti rhas biex jiffrankaw il-flus

Hrejef fuq it-Tilqim

- Min ihaddem jghid li dawk li jitlaqqmu jfallu iżjed mix-xogħol.
- Hafna teoriji tat-tilqim instabu foloz fl-applikazzjoni tagħhom.

Il-Gvern

- Skema ta' tilqim b'xejn
- Dawk li jhaddmu jaraw li l-impjegati li ma jitlaqqmux huma l-iżjed li jfallu.

Parir Mediku

- It-tobba jistgħu jagħtu parir għat-tilqim għall-ġid tal-pazjent.
- Ċerti tobba jistgħu jqisu t-tilqim bħala mezz hafif biex jagħmlu profitt.

Litigazzjoni

- Xi kumpanniji tal-assigurazzjoni ma jkoprux l-effetti hżiena u l-imwiet bit-tilqim.
- Il-kwistjoni hija tal-qligh kontra s-sigurtà

Difetti tat-Tilqim

- Huwa possibbli li ssir hsara fis-sistema tal-immunità tal-ġisem billi xi mard huwa marbut mat-tilqim.
- It-tilqim ma jistax jehilsek minn kull flu virali għax il-virus jitbiddel kontinwament.

Benefiċċji

- Helsien mill-mard tat-tfulija
- L-effetti tal-flu jitwarrbu jew jittaffew fost iż-żgħar u l-anzjani.

Fittex f'dan is-sit il-Web għall-
Intervisti, artikli, xhieda, is-sistema tal-immunità, liġijiet.....

Fittex

Noti/Notes

2001 MALTESE

EXTENDED LEVEL

Paper 2: Part A: Writing in Maltese Part B: Reorganising Written Information

Part A – Assessment Criteria
• the capacity to deal with the chosen topic   † <i>breadth of treatment</i> † <i>suitability of the writing for the topic and/or purpose</i> † <i>maintenance of the reader’s interest</i>
• form and organisation   † <i>observation of the conventions of the discourse form (style, sequencing, cultural appropriateness) and specifications regarding length</i> † <i>organisation of content</i>
• clarity of expression   † <i>control of the language required by the topics, including accuracy in the use of linguistic elements</i>
• variety and appropriateness of vocabulary and sentence structuring   † <i>range of vocabulary</i> † <i>variety in sentence structure</i> † <i>appropriateness of vocabulary and sentence structure</i>

Part B – Assessment Criteria
• † the capacity to select and use relevant information
• form and organisation   † <i>observation of the conventions of the discourse form (for example, format, style, cultural appropriateness)</i> † <i>linking of related ideas</i> † <i>organisation of information from sources into a meaningful sequence</i>
• effective expression   † <i>control of the language required to complete the task (appropriateness, clarity of expression, including accuracy in the use of linguistic elements)</i> † <i>degree of independence from the wording of the original information</i>